Gemeente Gouda

raadsvoorstel

afdeling
Bestuurs- en managementondersteuning

telefoon
140182

gouda
12 mei 2026

zaaknummer
1678223

onderwerp
Ontwerpbegroting 2027 en meerjarenraming Regio Midden-Holland 2028-2030

Gevraagd besluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad van de gemeente Gouda voor te besluiten:

1. De in de bijgevoegde brief vastgelegde zienswijze op de ontwerp-programmabegroting 2027 en meerjarenraming 2028 – 2030 van de Regio Midden-Holland bij het dagelijks bestuur in te dienen.

2. De financiële gevolgen van de ontwerp-programmabegroting 2027 en de meerjarenraming 2028 – 2030 van de Regio Midden-Holland te verwerken in de gemeentelijke begroting 2027 – 2030.

Toelichting

Er wordt deelgenomen aan een aantal gemeenschappelijke regelingen. De ontwerpbegrotingen van deze gemeenschappelijke regelingen moeten worden voorgelegd aan de raad.

1 Nadere uitleg op gevraagd besluit

Toelichting op de ontwerp-programmabegroting 2027 en de meerjarenraming 2028 – 2030 van de Regio Midden-Holland.

2 Argumenten

Voor de gemeenschappelijke regelingen die vallen onder regio Hollands-Midden, bestaande uit regio Holland Rijnland en regio Midden-Holland, waartoe ook de Regio Midden-Holland behoort, zijn er nieuwe afspraken gemaakt voor de begrotingsperiode 2025 Dit financieel kader is aan de dagelijks besturen van de gemeenschappelijke regelingen kenbaar gemaakt.
Uit de bijgevoegde begroting blijkt dat voldaan wordt aan het toegestane indexeringspercentage.

2.1 Argumenten

1.1 Voorleggen ontwerpbegroting aan de raad is verplicht op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)
De raad, het college en de burgemeester nemen deel in diverse gemeenschappelijke regelingen. De ontwerpbegrotingen van deze gemeenschappelijke regelingen worden voorgelegd aan de raad. Op die manier heeft de raad altijd zicht op de begroting van een gemeenschappelijk openbaar lichaam of gemeenschappelijk orgaan, hetgeen past bij het budgetrecht van de raad.

1.2 Mogelijkheid tot sturing door middel van indienen van zienswijze (vastgelegd in de Wgr)
Op grond van artikel 35 lid 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen kunnen de raden van de deelnemende gemeenten hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren te brengen. Daarmee kan de raad in het kader van zijn toezichthoudende taak bezwaren uiten voordat het definitieve besluit tot vaststelling van de begroting wordt genomen.
De raad kan zo nodig zijn zienswijze ook naar voren brengen bij het college van gedeputeerde staten (GS) van Zuid-Holland in het kader van schorsing of vernietiging.

In de eerstvolgende vergadering van het algemeen bestuur van de GR Regio Midden-Holland (RMH) wordt het onderstaande als zienswijze ingebracht, conform bijgevoegd conceptbrief.

1.3 *De ontwerpbegroting is een begroting in transitie, de ontwerpbegroting 2027-2030 is een goede eerste stap in dit traject*
In de Regio Midden-Holland vindt een transitie plaats op zowel inhoudelijk als organisatorisch vlak. Inhoudelijk omdat gewerkt wordt aan een strategische agenda, die richting geeft aan de samenwerking binnen de regio. Organisatorisch omdat de regio niet langer een netwerkorganisatie is die werkt met personeel vanuit de verschillende gemeenten, maar transformeert naar een fysieke entiteit met een eigen vaste bezetting. De ontwerpbegroting 2027-2030 is tegen deze achtergrond anders dan de begrotingen van afgelopen jaren en is een goede eerste stap in de transitie naar een begroting die gekoppeld is aan regionale samenwerking op inhoud.

1.4 *De raad wordt betrokken bij de inhoudelijke invulling van de regionale samenwerking*
Met de vaststelling van de zienswijze op de regionale begroting 2025–2028 heeft de gemeenteraad ingestemd met extra middelen voor de Regio Midden-Holland, onder voorwaarde van duidelijke sturing en verantwoording. De raad onderschreef daarbij het belang van versterking van de uitvoeringskracht en strategische positionering, maar gaf ook aan inzicht te willen houden in prioriteiten en resultaten, en dat Goudse belangen herkenbaar moeten terugkomen in de uitwerking.

De raad heeft op 28-01-2026 de motie Positie van de raad in de GR Regio Midden-Holland (nr. 264) aangenomen, waarin gevraagd wordt om in Q2 van 2029 een evaluatie gereed te hebben “van het inhoudelijk presteren van de GR RMH, over hoe de Goudse raad en andere raden het proces van betrokkenheid hebben ervaren en over wat beter kan, en over welke organisaties uit de maatschappij het meeste invloed hebben gehad op de inhoudelijke keuzen van de GR MH als het gaat om de inhoudelijke agenda”. Daarnaast wordt een advies meegegeven aan de nieuw te vormen raadswerkgroep om “met de in te stellen werkgroep het voorgestelde proces voor GR RMH overzichtelijk, effectief en efficiënt in te richten zodat de raad inderdaad de eigen wethouders “met boodschappen” kan (aan)sturen richting GR RMH”.
De Regio Midden-Holland werkt in 2026 een Strategische Agenda uit langs drie programmalijnen:

1. *Verantwoorde groei:*
   - Een verantwoorde groei in de regio door bewust om te gaan met schaarste en gericht ruimtelijk te programmeren
   - Schaalsprong in verstedelijking in combinatie met een vitaal landelijk gebied en bijbehorend voorzieningenniveau
2. *Bereikbaarheid*:
   - Een goed verbonden en bereikbare regio, waarbij alle randvoorwaardelijke systemen (energie, bodem, water, infrastructuur) duurzaam zijn ingericht
3. *Toekomstbestendige economie:*
   - Een toekomstbestendige economie door een krachtig en innovatief MKB met duurzame werkgelegenheid en een vitale arbeidsmarkt

De gemeenteraad wordt intensief betrokken bij het opstellen van de inhoudelijke strategische agenda. Op 1 oktober 2026 wordt een gezamenlijke raadsledenbijeenkomst georganiseerd. Ook wordt eind 2026 de strategische agenda voor het indienen van zienswijzen aan de gemeenteraad voorgelegd.

1.5 *Aandachtspunt: In de opzet van de eerstvolgende begroting moet expliciet een koppeling gelegd worden met de drie programmalijnen en de Strategische Agenda*
De ontwerpbegroting geeft een eerste aanzet tot (financiële) sturing op basis van de drie programmalijnen. Dit moet het komende jaar verder worden uitgewerkt door in de begroting een heldere koppeling te maken met de nog op te stellen Strategische Agenda.
Onderdeel van de doorontwikkeling van de regio is om gericht samen te werken op basis van de inhoud. In de ontwerp-programmabegroting geeft de RMH aan hoe invulling wordt gegeven aan de nieuwe drie programmalijnen uit de strategische agenda. Dit leidt tot een andere opzet van de begroting vanaf 2027.

De nieuwe opzet van de begroting moet het komende jaar nog verder worden uitgewerkt op basis van de Strategische Agenda, zodat gerichte sturing mogelijk wordt. De zienswijze bevat de oproep om de begrotingsstructuur vanaf 2028 te ordenen langs de strategische programmalijnen, inclusief een expliciete koppeling per programmalijn tussen doelen, activiteiten/resultaten en de daarbij behorende inzet van middelen, zodat kaderstelling en controle door de raad daadwerkelijk mogelijk zijn.
Om resultaten te kunnen boeken is het belangrijk dat bij het opstellen van de Strategische Agenda prioriteiten worden gesteld en scherpe keuzes worden gemaakt. Met die focus kan de regionale organisatie (12,5 fte) gericht aan de slag om voortgang te boeken op de geselecteerde onderwerpen.

1.6 *Aandachtspunt: De onderbouwing van risico's en weerstandsvermogen moet verbeterd worden*
In het DB is afgesproken dat de risico-inventarisatie in 2026 geactualiseerd wordt, inclusief het effect daarvan op het benodigde weerstandvermogen. In de zienswijze wordt dit punt expliciet gemaakt door de regio te verzoeken om de in de stukken genoemde risico's te onderbouwen en te kwantificeren en - op basis van de aangekondigde actualisatie van de risico-inventarisatie en de nota weerstandsvermogen - expliciet te motiveren welk weerstandsvermogen passend en noodzakelijk is en welke consequenties dit heeft voor bijdragen en beleidskeuzes.

1.7 *Aandachtspunt: Zorg voor een uitwerking van de bestemmingsreserve "Doorontwikkeling Regio Midden-Holland"*
De doorontwikkeling van de regio wordt in 2026 verder uitgewerkt met de personele transitie en de Strategische Agenda. Hiermee moet het mogelijk worden om in de eerstvolgende begroting concreet en toetsbaar inzicht te geven in het doel, de scope, termijn, bestedingskaders, fasering en (voorgenomen) onttrekkingen uit de bestemmingsreserve 'Doorontwikkeling Regio Midden-Holland'.

3 Kanttekeningen

3.1 Kanttekeningen

De jaarrekening 2025 van de Regio Midden-Holland wordt ter kennisname aangeboden en is als bijlage toegevoegd. Zie verder bij de zienswijzen onder de punten 1.5 t/m 1.7.

4 Juridische- / financiële gevolgen

Juridisch
De Wet gemeenschappelijke regelingen bepaalt dat het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam de ontwerpbegroting twaalf weken voordat het aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, toezendt aan de raden van de deelnemende gemeenten. Deze plicht geldt niet alleen bij raadsregelingen of gemengde regelingen waaraan raden deelnemen, maar geldt tevens voor collegeregelingen, burgemeestersregelingen en gemengde regelingen waaraan geen raden deelnemen. Op die manier heeft de raad altijd zicht op de begroting van een gemeenschappelijk openbaar lichaam of gemeenschappelijk orgaan, hetgeen past bij het budgetrecht van de raad.

Op grond van artikel 35 lid 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen kunnen de raden van de deelnemende gemeenten hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren te brengen. Daarmee kan de raad in het kader van zijn toezichthoudende taak bezwaren uiten voordat het definitieve besluit tot vaststelling van de begroting wordt genomen.

Financieel
Voor de gemeenschappelijke regelingen die vallen onder regio Hollands-Midden, bestaande uit de regio Holland Rijnland en regio Midden-Holland, waartoe ook de gemeenschappelijke regeling Regio Midden-Holland behoort, zijn nieuwe afspraken gemaakt voor de begrotingsperiode 2027.

Dit financieel kader is aan de dagelijks besturen van de gemeenschappelijke regelingen kenbaar gemaakt[1].

De inwonersbijdrage vormt de belangrijkste grondslag voor de activiteiten van de Regio Midden-Holland. De totale bijdrage per inwoner in 2027 bedraagt na afronding € 9,91 en is als volgt samengesteld:

1. *Indexatie*
   Enerzijds is er ten opzichte van de vorige programmabegroting een indexatie van 3,75% op de bijdrage per inwoner toegepast. Deze indexatie past binnen de kaders van de FKGR. De inwonersbijdrage bedraagt na indexatie € 5,84 per inwoner.

2. *Overdracht personeelsbudget*
   Anderzijds is er voor de beoogde overgang van bestaand personeel naar het regiobureau een bijdrage van € 4,08 per inwoner berekend. Deze bijdrage is enerzijds opgebouwd uit de waardeoverdracht van de loonkosten van medewerkers (inclusief overhead) die vanuit de deelnemende gemeenten tot 1 januari 2027 werkzaamheden voor de Regio Midden-Holland hebben uitgevoerd (7 fte).

Inwonersbijdrage 2027

Gemeente	**Aantal inwoners per 1-1-2025 CBS**	**Bijdrage 2027**	**Bijdrage 2027 Overgang Personeel**	**Totaal Regio Midden-Holland**
bijdrage per inwoner		**€ 5,84**	**€ 4 ,08**	**€ 9 ,91**
Bodegraven-Reeuwijk	37.209	€ 217.159	€ 151.715	**€ 368.874**
Gouda	76.514	€ 446.551	€ 311.976	**€ 758.528**
Krimpenerwaard	57.798	€ 337.321	€ 235.664	**€ 572.985**
Waddinxveen	35.031	€ 204.448	€ 142.835	**€ 347.283**
Zuidplas	48.726	€ 284.375	€ 198.674	**€ 483.049**
Totalen	**255.278**	**€ 1.489.855**	**€ 1.040.864**	**€ 2.530.719**

De bijdrage aan de regio Midden-Holland voor 2027 is € 758.528,--
Voor de gemeentelijke begroting heeft dit een negatief effect van € 31.000.
Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

- ***€ 20.000 indexatie inwonersbijdrage***
  De reguliere inwonersbijdrage was in 2026 € 426.158,--.
  De jaarlijkse indexatie van de inwonersbijdrage zorgt voor een verhoging van de bijdrage met € 20.393,-- naar € 446.551,--.

- ***€ 11.000 tekort m.b.t. overdracht personeelsbudget***
  De regio brengt € 311.976,-- (afgerond € 312.000) in rekening voor de overdracht van budget voor personeel dat momenteel in dienst is bij de gemeente.
  De opbouw van dit budget is als volgt:
  1. *€ 290.000 personeelsbudget incl. overhead: dekking binnen begroting*
     Binnen de gemeentelijke begroting is dekking aanwezig voor de over te dragen personeelskosten inclusief overhead.

[1] Zie brief financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen Hollands-Midden voor begrotingen 2027 kenmerk Z/24/3752082 d.d. 30 oktober 2025.

2. *€ 11.000 indexatie van de loonkosten conform FKGR (3,75%): reeds gedekt binnen de begroting*

3. *€ 11.000 tekort als gevolg van herverdeling van over te dragen personeelskosten*
   De over te dragen personeelskosten van in totaal 7 fte zijn over de vijf regiogemeenten verdeeld op basis van de **huidige** inwoneraantallen. Hierdoor ontstaat een eerlijkere verdeling over de gemeenten dan wanneer vastgehouden zou zijn aan de oorspronkelijke verdeling van deze formatie in 2014. Het inwoneraantal van een aantal gemeenten is inmiddels immers sterk gewijzigd (bijv. Waddinxveen en Gouda). Dit leidt voor Gouda tot een verhoging van de bijdrage met € 11.000.

Financiële gevolgen verwerken in programmabegroting Gouda 2027-2030
De raad wordt voorgesteld om de financiële gevolgen te verwerken in de gemeentelijke programmabegroting 2027 – 2030 e.v..
Het totale tekort ad € 31.000 (€ 20.000 indexatie + € 11.000 herverdeling personeelskosten) kan worden gedekt uit de stelpost prijscompensatie GR-en. Mocht de stelpost prijsontwikkeling GR-en niet toereikend zijn, dan wordt dit verrekend met het begrotingsresultaat

5 Personele- / organisatorische gevolgen / duurzaamheid / positie mensen met een beperking

Om de slagkracht van regionale samenwerking te vergroten is besloten tot het oprichten van een regiobureau. De Regio Midden-Holland transformeert van een netwerkorganisatie die werkt met personeel vanuit de verschillende gemeenten naar een fysieke entiteit met een eigen vaste bezetting van 12,5 fte. In 2024 is besloten om 5,5 fte extra ter beschikking te stellen aan de regio. Daarnaast zijn er principe-afspraken gemaakt over de overdracht van het personeelsbudget voor het personeel (7 fte) dat regiotaken uitvoert en dat nu in dienst is van de afzonderlijke gemeenten. Dit jaar wordt het regiobureau verder ingericht. Daarbij is aandacht voor het huidige personeel en voor wat de uitvoering van de nog op te stellen Strategische Agenda straks vraagt.

6 Communicatie / interactiviteit

Communicatie wordt verzorgd door de Regio Midden-Holland. Op grond van artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt de ontwerpbegroting voor een ieder ter inzage gelegd en algemeen verkrijgbaar gesteld. Het is verplicht voor decentrale overheden om officiële publicaties te publiceren op overheid.nl. Daarnaast wordt de bekendmaking van de zakelijke inhoud van het ter inzage gelegde ook in het in het Goudse (elektronische) Gemeenteblad opgenomen.

Burgemeester en wethouders van Gouda,
de secretaris, de burgemeester,

drs. R.C. Bakker mr. drs. P. Verhoeve

Bijlagen

1. Conceptbrief zienswijze raad m.b.t. ontwerp-programmabegroting 2027 -2030 aan het dagelijks bestuur van de Regio Midden-Holland
2. Aanbiedingsbrief RMH m.b.t. ontwerp-programmabegroting 2027 – 2030 RMH aan raad
3. Ontwerp-programmabegroting 2027 RMH en meerjarenraming 2028 – 2030 RMH
4. Aanbiedingsbrief RMH aan raad m.b.t. Jaarrekening RMH 2025*, ter kennisname*
5. Jaarrekening RMH 2025, *ter kennisname*